

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-08-000 841
Бања Лука, 7.4.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Стаке Гојковић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца М. Т. из К. Д., Ул. ... бр. ..., кога заступа пуномоћник Д. К., адвокат из Б. Л., против туженог В. а. д. К. Д., Ул. ... број ..., кога заступа пуномоћник С. Б., адвокат из К. Д., ради исплате потраживања из радног односа, в.с. 28.612,57 КМ, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Бања Луци број 011-0-Ж-08-000 108 од 16.4.2008. године, на сједници вијећа одржаној 7.4.2010. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Приједору број 077-0-П-07-000 404 од 19.12.2007. године обавезан је тужени да исплати тужиоцу на име разлике накнаде изгубљене зараде у периоду од 2.4.2003. године до 18.4.2007. године укупно износ од 28.612,57 КМ са законском затезном каматом на сваки мјесечни износ разлике накнаде од доспијећа до исплате, законску затезну камату на сваки мјесечни износ исплаћене накнаде изгубљене зараде у истом периоду од доспијећа до 23.4.2007. године, да тужиоцу плати законску затезну камату на исплаћене износе накнаде топлог оброка, зимнице и ретреса за 2003., 2004., 2005. и 2006. годину од доспијећа сваког износа до 23.4.2007. године и да му надокнади трошкове парничног поступка у износу од 1.587,50 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бања Луци број 011-0-Ж-08-000 108 од 16.4.2008. године жалба туженог је дјелимично уважена, првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен као неоснован тужбени захтјев тужиоца за исплату разлике накнаде изгубљене зараде за период од 2.4.2003. године до 18.4.2007. године у износу од 28.612,57 КМ са законском затезном каматом и захтјев тужиоца за исплату законске затезне камате на исплаћене износе топлог оброка, док је у дијелу којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати законску затезну камату на износе исплаћене накнаде плата, зимнице и ретреса за 2003., 2004., 2005. и 2006. годину, као и у погледу одлуке о трошковима парничног поступка, жалба туженог одбијена и првостепена пресуда потврђена. Тужилац је обавезан да надокнади туженом трошкове жалбеног поступка у износу од 300,00 КМ.

Благовремено изјављеном ревизијом тужилац побија другостепену пресуду у дијелу којим је првостепена пресуда преиначена и одбијен тужбени захтјев тужиоца за исплату разлике изгубљене зараде са законским затезним каматама, због повреде одредаба парничног поступка, погрешне примјене

материјалног права и прекорачења тужбеног захтјева у поступку пред другостепеним судом и предлаже да се у оспореном дијелу побијана пресуда преиначи тако да се жалба туженог одбије и првостепена пресуда потврди, уз накнаду трошкова ревизијског поступка.

У одговору на ревизију тужени је оспорио наводе тужиоца и предложио да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

У овој парници тужилац захтијева да му тужени исплати разлику накнаде изгубљене зараде са припадајућим камагама за период од 2.4.2003. до 18.4.2007. године и законске затезне камате на исплаћене износе накнаде изгубљене зараде, топлог оброка, регреса и зимнице у истом периоду.

У поступку који је претходио доношењу оспорене пресуде међу парничним странкама није било спорно да је тужилац био именован за директора туженог, да је 2.4.2003. године одлуком Управног одбора туженог разријешен те дужности и да му је са тим даном у радној књижици констатован прекид радног односа код туженог, те да је правоснажном пресудом Окружног суда у Бања Луци број Ж-412/04 од 25.10.2006. године утврђено да је тужилац и након 2.4.2003. године у радном односу код туженог и тужени обавезан да тужиоца врати на рад и распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми. Одлуком туженог број 3431/06 од 26.12.2006. године тужилац је враћен у радни однос од 3.4.2003. године уз обезбеђење свих права из радног односа, али му је утврђен и престанак рдног односа због економских, технолошких и организационих разлога, утврђено право на отказни рок од 90 дана и право на отпремнину у износу од 1.092,00 КМ. Неспорно је да је тужени извршио обрачун накнаде изгубљене зараде за период од 3.4.2003. године до 17.4.2007. године по коефицијенту 4,20, те дана 23.4.2007. године по том основу исплатио тужиоцу износ од 23.650,22 КМ и на име топлог оброка, регреса и зимнице за исти период износ од укупно 7.721,09 КМ. Неспорно је да тужилац у наведеном периоду није био распоређен, нити је обављао било које послове код туженог, а да има вишу школску спрему - инжењер за текстил, хемијско-оплемењивачног смјера.

Полазећи од утврђења да су радници туженог са вишом школском спремом, коју посједује тужилац, у спорном периоду остваривали зараду по вишем коефицијенту од предвиђеног Посебним колективним уговором за стамбено-комуналне и услужне дјелатности („Службени гласник РС”, број 95/06) од 3,60 до 4,20, те да је то дозвољено у смислу члана 13. став 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске”, бр. 38/00 до 55/07-пречишћен текст, у даљем тексту: ЗР), првостепени суд је прихватијући налаз и мишљење вјештака економске струке утврдио да тужиоцу у складу са одредбом члана 117. истог закона припада право на накнаду изгубљене зараде у укупном износу од 52.262,79 КМ. Како је тужени исплатио тужиоцу износ од 23.650,22 КМ, првостепени суд је обавезао туженог да исплати тужиоцу износ од 28.612,57 КМ са припадајућом законском затезном каматом. Позивајући се на одредбу члана 277. Закона о Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ”, бр. 27/78 до 57/89 и „Службени гласник РС”, бр. 17/93, 3/96 и 39/03, у даљем тексту: ЗОО) првостепени суд је досудио тужиоцу и законске затезне камате на

исплаћене износе накнаде изгубљене зараде, топлог оброка, зимнице и ретреса од доспијећа ових потраживања до исплате 23.4.2007. године.

Одлучујући о жалби туженог другостепени суд је нашао да је првостепени суд погрешно примијенио одредбу члана 117. ЗР када је тужиоцу досудио разлику накнаде изгубљене зараде за спорни период према коефицијентима предвиђеним Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака за руководна радна мјеста, за која је прописана висока или виша школска спрема. Полазећи од утврђења да су Правилником туженог из 2002. године, те из 2005. и 2007. године предвиђена и друга радна мјеста за која је прописана ВШС, а која нису руководна, за која је био прописан коефицијент од 3,30 до 3,90 до 1.1.2006. године, а од тада до 17.4.2007. године да је највиши коефицијент износио 4,90, те да тужилац није био распоређен на руководно радно мјесто, другостепени суд је нашао да тужиоцу припада право на накнаду изгубљене зараде према највишем коефицијенту који је прописан Посебним колективним уговором за ВШС. С обзиром да реинтеграција у радни однос у смислу члана 117. ЗР подразумијева враћање на рад на радно мјесто које одговара стручној спреми, а тужилац није имао конкретизовано радно мјесто, другостепени суд налази да је тужени правилно поступио када је накнаду изгубљене зараде тужиоцу за спорни период обрачунao по највишем коефицијенту од 4,20 који је предвиђен Посебним колективним уговором за ВШС. Стога је жалбу туженог уважио и првостепену пресуду преиначио тако што је одбио тужбени захтјев тужиоца за исплату разлике ове накнаде, као и захтјев за исплату законске затезне камате за сваки мјесечи износ разлике од доспијећа до исплате.

Оспорена другостепена пресуда у побијаном дијелу је правилна и законита.

Супротно наводима ревизије, овај суд налази да је на утврђено чињенично стање другостепени суд правилно примијенио одредбу члана 117. Закона о раду. Наведеном одредбом је прописано да је у случају утврђења незаконитог отказа уговора о раду, обавеза послодавца да врати радника на рад и распореди га на послове које је обављао прије отказа уговора или на друге послове који одговарају стручним и радним способностима радника.

У конкретном случају тужилац није могао бити распоређен на послове које је обављао прије отказа уговора о раду, јер је био на функцији директора, па је правоснажном пресудом Окружног суда у Бања Луци број Ж-412/04 од 25.10.2006. године тужени обавезан да тужиоца распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми. Неспорно је да у периоду од 3.4.2003. године до 18.4.2007. године тужилац није био распоређен нити је обављао било које послове код туженог, па је правilan закључак другостепеног суда да му припада накнада изгубљене зараде обрачуната по највишем коефицијенту за ВШС прописаном Посебним колективним уговором за стамбено-комуналне и услужне дјелатности РС. Неспорно је да је тужени извршио обрачун накнаде изгубљене зараде тужиоцу за спорни период примјеном највишег коефицијента за послове ВШС према Посебном колективном уговору који износи 4,20, па је правилно другостепени суд одбио као неоснован захтјев тужиоца за исплату разлике накнаде изгубљене зараде до износа који је обрачунат за послове на руководним радним мјестима, на које је, према Правилнику туженог могао бити

распоређен. Из чињенице да је за ова радна мјеста Правилником туженог прописана алтернативно ВСС или ВШС не може се извести закључак да је тужени био у обавези да тужиоца распореди на неко од руководних радних мјеста и слиједом тога да је у обавези да му испати накнаду изгубљене зараде обрачунате по коефицијенту за те послове, како то погрешно сматра ревидент. Обавеза туженог је била, како је то напријед наведено, да тужиоца распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми, за које је Правилником туженог био одређен коефицијент од 3,30 до 3,90 до 1.1.2006. године, дакле нижи од 4,20 који је примијењен при обрачуни накнаде изгубљене зараде тужиоцу у спорном периоду. Тачно је да послодавац може својим актом одредити раднику већи обим права од оног прописаног Посебним колективним уговором и да су руководни радници туженог имали уговоре о раду са одређеним већим коефицијентима, али тужилац није био распоређен, нити је тужени био у обавези да га распореди, на неко од утврђених руководних радних мјеста, на чему неосновано инсистира ревидент.

Тачни су наводи ревизије да закључак другостепеног суда да је одлука туженог број 3431/06 од 25.12.2006. године, којом је тужилац враћен на рад и којом му је истог дана утврђен престанак радног односа као технолошком вишку, постала коначна и правоснажна, те да се тужилац са таквом одлуком сагласио, нема упоришта у изведеним доказима. Међутим, другостепени суд одлуку о захтјеву тужиоца за исплату разлике накнаде изгубљене зараде није засновао на тој чињеници, како то жели приказати ревидент. Другостепени суд је правилно одбио као неоснован тужбени захтјев тужиоца за исплату разлике изгубљене зараде због тога што му је исплаћена накнада изгубљене зараде за спорни период која му припада у складу са одредбама члана 117. ЗР, Посебног колективног уговора и Правилника туженог. Тужилац у овој парници није ни тражио исплату накнаде изгубљене зараде након 17.4.2007. године, а само у том случају би било релевантно да ли је одлука туженог од 26.12.2006. године о престанку радног односа тужиоцу постала коначна и правоснажна. Заго овај пропуст другостепеног суда нема обиљежја повреде одредбе члана 194. став 4. ЗПП-а у вези са чланом 209. истог закона.

У поступку пред другостепеним судом није повријеђена ни одредба члана 229. тачка 4. ЗПП, јер је другостепени суд своју одлуку засновао на чињеницама које је утврдио првостепени суд. Из навода ревизије не може се закључити у чему се састоји прекорачење тужбеног захтјева у поступку пред другостепеним судом, па будући да је другостепени суд одбио тужбени захтјев тужиоца за исплату разлике накнаде изгубљене зараде у траженом износу са припадајућим законским затезним каматама и овај ревизијски разлог тужиоца је одбијен као неоснован.

Из напријед изложеног произлази да оспорена пресуда нема недостатака на које указује ревизија тужиоца, као ни оних на које овај суд пази по службеној дужности, па је примјеном одредбе члана 248. у вези са чланом 241. ЗПП ревизија одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа

Биљана Томић